

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning år 2014 av stiftelser och fonder

Rapport nr 30/2014

Mars 2015

Malin Westerberg Blom, auktoriserad och certifierad kommunal revisor, EY
Lina Reinholdt, EY

Dnr: REV 32:2-2014

Västerbottens läns landsting

Granskning av stiftelser och fonder 2014

Innehåll

1. Sammanfattning	2
1.1. Våra rekommendationer	3
2. Inledning	4
2.1. Bakgrund.....	4
2.2. Syfte och avgränsning.....	4
2.3. Ansvarig nämnd	5
2.4. Metod.....	5
3. Granskning av stiftelser och fonder	6
3.1. Översikt 2014 och de senaste fem åren	6
3.2. Stiftelser som är bokföringsskyldiga och därmed ska upprätta årsredovisning	7
3.3. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga	8
4. Bedömning	11
4.1. Bedömning revisionsfrågor.....	11
4.2. Våra rekommendationer.....	12

Bilagor:

Bilaga 1 Källförteckning

Bilaga 2 Översikt svar på revisionsfrågor per stiftelse/fond

1. Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerbottens läns landsting granskat stiftelser och fonder förvaltade av landstinget. Syftet med granskningen har varit att för de stiftelser som behöver en revisor och där landstingets revisorer är valda samt för de stiftelser som behöver en auktoriserad eller godkänd revisor enligt Stiftelselagen biträda med granskning av dessa stiftelser.

De huvudsakliga resultat som framkommit i granskningen redovisas nedan:

Fråga 1 Har förvaltaren upprättat en årsredovisning alternativt sammanställning för var och en av stiftelserna och fonderna i enlighet med vad stiftelselagen föreskriver?

Ja.

Fråga 2 Uppfyller verifikat de krav som Bokföringslagen ställer (gäller för bokföringsskyldiga stiftelser) respektive vad som följer av god redovisningssed för övriga (räkenskaper över in- och utbetalningar för ej bokföringsskyldiga stiftelser)?

Ja.

Fråga 3 Vilken avkastning har stiftelserna och fonderna haft för året och över den senaste femårsperioden?

Avkastningen varierar under 2014 mellan 0-0,5 %. Se tabell 1 och 2. Vid vår granskning har vi noterat att avkastningen för alla dessa stiftelser och fonder är mycket låg även detta år. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse/fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten.

Fråga 4 Har någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel beslutats under året?

Ja, för Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond och Willy Landsbergs stiftelse.

Fråga 5 Finns dokumenterade beslut till utdelade belopp?

För Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond och Willy Landsbergs stiftelse är landstingsstyrelsen förvaltare och ansvarar därmed för den löpande förvaltningen av stiftelsen. Landstingsstyrelsen har lämnat delegation till landstingsstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut om utdelning från denna stiftelse. Något formellt beslut om utdelning har inte fattats av vare sig landstingsstyrelsen eller landstingsstyrelsens arbetsutskott för utdelningar under 2014, utan beslut om utdelning har fattats på tjänstemannanivå. Detta innebär att landstingsstyrelsen har brutit i sina egna rutiner. Besluten innebär enligt vår bedömning inte att man brutit mot förordnandet och att någon skadeståndssituation därmed skulle föreligga.

Landstingsstyrelsen bör i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

Fråga 6 Har utdelningen gjorts i enlighet med stiftelsernas stadgar?

Vår bedömning är att där utdelning har beslutats under 2014 har dessa följt stadgarna.

Fråga 7 Har förvaltaren säkerställt att tillräcklig utdelning av avkastningen gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?

Vi kan konstatera att Stiftelsen Häradsövding Herman Rogbergs Minnesfond och Willy Landsbergs stiftelse har delat ut för lite den senaste femårsperioden för att uppfylla kravet (se tabell 2)

Vi vill återigen uppmärksamma på att det för flertalet av granskade stiftelser föreligger en skattefrihet (förutsatt att ändamålet fullföljs) enbart under förutsättning att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år.

Fråga 8 Följer förvaltaren stiftelselagen i sin förvaltning av stiftelserna?

Ja, förutom vad som föreskrivs angående att varje stiftelse ska föra sina egna räkenskaper samt att förmögenheten ska vara placerad på ett godtagbart sätt.

- ▶ Tärnaby Skidhemsfond: Beträffande den löpande redovisningen anser vi att stiftelsen inte har någon egen redovisning, vilket strider mot vad Stiftelselagen och Bokföringslagen föreskriver.
- ▶ Ej bokföringsskyldiga stiftelser: Beträffande räkenskaper som ska föras över in- och utbetalningar under räkenskapsåret bokförs dessa i landstingets affärssystem, där alla fonder ligger under en gemensam basenhet, skild från landstingets redovisning. Fonderna delas upp på olika kostnadsställen. Således är det en definitionsfråga beroende på hur ordalydelsen egen redovisning ska tolkas samt om det olika enheter som finns i Agresso är att tolka som egna enheter. Vår bedömning är att någon egen redovisning inte förekommer, då den aktuella basenheten delas med flera stiftelser.

Fråga 9 Har årsredovisningar eller sammanställningar undertecknats av förvaltaren?

Vid rapportens avlämnande har dessa påtecknats.

Fråga 10 Övriga iakttagelser som är väsentliga för bedömningen av förvaltning och ansvarsfrihet.

Inga övriga iakttagelser har gjorts.

1.1. Våra rekommendationer

Efter utförd granskning har vi följande rekommendationer/förslag till förbättringsåtgärder:

- ▶ Vid vår granskning har vi noterat att avkastningen för alla dessa stiftelser och fonder är mycket låg. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse/fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. Under året har en placeringspolicy fastställts av förvaltaren för respektive stiftelse/fond. Det är av vikt att denna tillämpas såväl avseende placering som rapportering och uppföljning. Den bör även uppdateras regelbundet. En effektivare förvaltning skulle även kunna åstadkommas genom en samförvaltning av stiftelsernas medel.
- ▶ Vi vill också uppmärksamma på att det för flertalet av granskade stiftelser föreligger en skattefrihet (förutsatt att ändamålet fullföljs) enbart under förutsättning att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år. Vi rekommenderar att förvaltaren tillser att en förteckning liknande Tabell 2 ovan upprättas och att kravet uppfylls.
- ▶ Vår rekommendation beträffande synpunkten att räkenskaper ska föras över in- och utbetalningar, är att transaktioner för varje stiftelse bokförs för sig i ett redovisningsprogram. På så sätt kan förvaltaren ta fram en förteckning över tillgångar och skulder respektive en förteckning över in- och utbetalningar vid varje tillfälle för varje stiftelse.
- ▶ Vad gäller Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond och Willy Landsbergs stiftelse bör landstingsstyrelsen i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Västerbottens läns landsting är förvaltare för ett antal stiftelser och fonder. Varje år ska en stiftelses årsredovisning, årsbokslut eller sammanställning granskas av en revisor.

Till revisorer för dessa stiftelser och fonder har revisorer vid landstingsrevisionen utsetts. För sådana stiftelser som dessutom behöver en auktoriserad eller godkänd revisor har revisorerna vid Västerbottens läns landsting fått uppdraget att själva besluta om att tillsätta sådana för respektive stiftelse.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att genomföra denna granskning.

2.2. Syfte och avgränsning

Granskningens övergripande syfte är att granska stiftelsens bokföring, årsredovisning eller sammanställning samt förvaltarens förvaltning, vilket syftar till att ge underlag för den revisionsberättelse som vald revisor ska lämna. Utgångspunkten för granskningen är föreskrifter i stiftelselagen och i förekommande fall stiftelseförordnandet/stadgarna.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

1. Har förvaltaren upprättat en årsredovisning alternativt sammanställning för var och en av stiftelserna och fonderna i enlighet med vad stiftelselagen föreskriver?
2. Uppfyller verifikat de krav som Bokföringslagen ställer (gäller för bokföringsskyldiga stiftelser) respektive vad som följer av god redovisningssed för övriga (räkenskaper över in- och utbetalningar för ej bokföringsskyldiga stiftelser)?
3. Vilken avkastning har stiftelserna och fonderna haft för året och över den senaste femårsperioden?
4. Har någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel beslutats under året?
5. Finns dokumenterade beslut till utdelade belopp?
6. Har utdelningen gjorts i enlighet med stiftelsernas stadgar?
7. Har förvaltaren säkerställt att tillräcklig utdelning av avkastningen gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?
8. Följer förvaltaren stiftelselagen i sin förvaltning av stiftelserna?
9. Har årsredovisningar eller sammanställningar undertecknats av förvaltaren?
10. Övriga iakttagelser som är väsentliga för bedömningen av förvaltning och ansvarsfrihet.

Utifrån rapporten upprättas revisionsberättelser för samtliga stiftelser och fonder. Vår granskning enligt ovan omfattar inte någon större utredning av eventuella skattefrågor eller redovisningsfrågor för fonder/stiftelser. Granskningen omfattar inte heller en kontroll av huruvida eventuella stadgar är korrekta, utan uppdraget avser granskning av räkenskaper och årsbokslut.

2.3. Ansvarig nämnd

Granskningen omfattar följande stiftelser och fonder, nedan uppdelade per förvaltare:

Landstingsstyrelsen förvaltar:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Stiftelsen Häradshövding Herman Rogbergs minnesfond
- Stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond
- Willy Landsbergs stiftelse

Styrelsen för Storumans folkhögskola förvaltar

- Tärnaby skidhemsfond¹

Styrelsen för Vindelns folkhögskola förvaltar

- Kempefondens slöjdlinje
- Rektor David Jacobssons minnesfond (avslutad 2014)

2.4. Metod

Vår granskning har genomförts genom dokumentstudier av protokoll och upprättad bokföring samt årsredovisning alternativt sammanställning för respektive stiftelse eller fond.

Vi upprättar denna rapport avseende de avvikelser som noterats vid revisionen, utöver de revisionsberättelser som granskningen utmynnar i (se Syfte och revisionsfrågor ovan).

Slutrapportering genomförs skriftligt till de valda revisorerna och revisionschefen enligt överenskommen tidplan.

---

¹ Ska upprätta årsredovisning enligt årsredovisningslagen

3. Granskning av stiftelser och fonder

Inledningsvis visas en översikt över granskade stiftelser och fonder. Resultatet av granskningen redovisas därefter, fond för fond. Sist i varje avsnitt lämnas vår bedömning.

3.1. Översikt 2014 och de senaste fem åren

Stiftelser regleras dels av stiftelselag och dels av stadgar, gåvobrev, testamenten eller annan handling som upprättats i samband med att medel avskiljs som en självständig förmögenhet att användas för ett bestämt ändamål. Nedanstående fonder, som förvaltas av Västerbottens läns landsting, har granskats:

Tabell 1 Översikt 2014

Stiftelser förvaltade av landstinget 2014	Ingående balans eget kapital	Avkastn. Kr	Avkastn %	Utdelat	Utdeln i % av avkastn.	Utgående balans eget kapital
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS	205 741	1 032	0,5%	1 030	100%	205 743
Stiftelsen Häradshövding Herman Rogbergs minnesfond	2 467	12	0,5%	0	0%	2 479
Willy Landsbergs stiftelse	520 954	2 092	0,4%	2 598	124%	520 448
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond	104 229	262	0,3%	14 300	5 458%	90 191
Kempefondens slöjdlinje	521 566	0	0,0%	0	0%	521 566
Tärnaby skidhemsfond	148 057	2	0,0%	0	0%	148 059
Rektor David Jacobssons minnesfond	1 500	0	0,0%	1 500	0%	0
	1 504 514	3 400		19 428	5 682%	1 488 486

Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse eller fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. För flertalet av ovanstående stiftelser föreligger en skattefrihet, förutsatt att medlen används för det kvalificerade ändamålet och att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år. Nedan redovisas en sammanställning över den senaste femårsperioden för total avkastning och total utdelning.

Tabell 2 Översikt fem år

Översikt totalt 2010-2014	Avkastn. kronor	Utdelat kronor	Utdelat i % av avkastn.
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS	5 185	4 750	91,6%
Stiftelsen Häradshövding Herman Rogbergs minnesfond	61	0	0,0%
Willy Landsbergs stiftelse	12 614	8 841	70,1%
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond	5 849	32 831	561,3%
Kempefondens slöjdlinje	5 594	8 927	159,6%
Tärnaby skidhemsfond	4 519	52 136	1 153,7%
Rektor David Jacobssons minnesfond	286	22 020	7 698,8%

Vi kan av ovanstående konstatera att Stiftelsen Häradsförvaldning Herman Rogbergs Minnesfond och Willy Landsbergs stiftelse har delat ut för lite den senaste femårsperioden för att uppfylla kravet. Vid rapportens avlämnande har samtliga stiftelser stämts av mot bankbesked.

lakttagelser och bedömningar

I likhet med tidigare års granskning har vi noterat att avkastningen för alla dessa stiftelser och fonder är mycket låg. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse/fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. Under året har en placeringspolicy fastställts av förvaltaren för respektive stiftelse/fond. Det är av vikt att denna tillämpas såväl avseende placering som rapportering och uppföljning. Den bör även uppdateras regelbundet. En effektivare förvaltning skulle även kunna åstadkommas genom en samförvaltning av stiftelsernas medel.

I likhet med tidigare år vill vi också uppmärksamma på att det för flertalet av ovanstående stiftelser föreligger en skattefrihet (förutsatt att ändamålet fullföljs) enbart under förutsättning att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år. Vi rekommenderar att förvaltaren tillser att kravet uppfylls.

3.2. Stiftelser som är bokföringsskyldiga och därmed ska upprätta årsredovisning

De stiftelser som lyder under stiftelselagen och har tillgångar som överstiger 1 500 000 kr är i lagens mening bokföringsskyldiga och ska därmed avsluta året med en årsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen. Vid bedömning av beloppsgränsen är utgångspunkten för bokföringsskyldighet 2014 bokslut per 2013-12-31. Tillgångarnas marknadsvärde ska därvid överstiga 1 500 000 kr för att bokföringsskyldighet ska föreligga. Detta gäller inte någon av ovan förtecknade stiftelser.

Bokföringsskyldighet föreligger oaktat ovanstående, om en stiftelse bildats av en kommun eller ett landsting. Detta gäller Tärnaby skidhemsfond.

3.2.1. Tärnaby Skidhemsfond

Ändamålet för fonden är att fondens tillgångar ska delas ut för anskaffning av utrustning eller nedbringande av inackorderingskostnader för verksamheten vid Tärnaby Skidhem för medlemmar i organisationer och organ tillhörande Svenska Skidförbundet.

Tärnaby Skidhemsfond har under året inte beviljat några anslag. Av tidigare beviljat anslag² till Skol IF, Tärnaby för renovering och inköp av material till skidstugan kvarstår 424 kr, vilket redovisas som en skuld.

Under 2014 har fonden redovisat en avkastning på 2 kr. Stiftelsens tillgångar som uppgår till 148 483 kr har granskats mot besked ifrån bank. Fonden har under de senaste åren utdelat över 100 % av avkastningen, vilket medför att kriteriet för skattefrihet bedöms vara uppfyllt.

Enligt vad som föreskrivs i Stiftelselagen och Bokföringslagen³ skall stiftelsen upprätta en egen redovisning för transaktioner som sker under räkenskapsåret. Bokföring görs idag i

² Beviljades 2009.

³ Stiftelselagen (1994:1220) 3 Kap. 1-2§§ samt Bokföringslagen(1999:1078) 2 Kap. 3§

landstingets affärssystem där alla fonder ligger under en gemensam basenhet, skild från landstingets redovisning. Fonderna delas upp på olika kostnadsställen. Således är det en definitionsfråga beroende på hur ordalydelsen egen redovisning ska tolkas samt om de olika enheter som finns i Agresso är att tolka som egna enheter. *Vår bedömning är att någon egen redovisning inte förekommer, då den aktuella basenheten delas med flera stiftelser.*

Vi har granskat upprättad årsredovisning samt verifierat redovisade tillgångar (inklusive redovisad avkastning) mot externa engagemangsbesked.

lakttagelser och bedömningar

Vår bedömning av Tärnaby Skidhemsfonds verksamhet under 2014, är att fonden har bedrivit den verksamhet som föreskrivs i stadgarna.

Mot bakgrund av vad som noterats ovan är vår bedömning att årsredovisningen har upprättats i enlighet med gällande lag. Beträffande den löpande redovisningen anser vi att stiftelsen inte har någon egen redovisning, vilket strider mot vad Stiftelselagen föreskriver.

3.3. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga

Vi har vid vår granskning identifierat vilka stiftelser som inte är bokföringsskyldiga och dessa beskrivs nedan. De ska enligt gällande regler i Stiftelselagen (3 Kap 2§) föra räkenskaper över belopp som har inbetalats till eller utbetalats av stiftelsen.

Räkenskaperna ska avslutas med en sammanställning för varje räkenskapsår, där det ska framgå tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under räkenskapsåret. I sammanställningen ska även anges värdet av stiftelsens tillgångar (marknadsvärde) vid räkenskapsårets slut.

Vid vår granskning har vi kontrollerat huruvida ovanstående följs.

lakttagelser och bedömningar

Beträffande räkenskaper som ska föras över in- och utbetalningar under räkenskapsåret bokförs dessa i landstingets affärssystem, där alla fonder ligger under en gemensam basenhet, skild från landstingets redovisning. Fonderna delas upp på olika kostnadsställen. Således är det en definitionsfråga beroende på hur ordalydelsen egen redovisning ska tolkas samt om de olika enheter som finns i Agresso är att tolka som egna enheter. *Vår bedömning är att någon egen redovisning inte förekommer, då den aktuella basenheten delas med flera stiftelser.*

3.3.1. Kempefondens slöjdlinje

Tillgångar uppgår på balansdagen 2014-12-31 till 521 566 kr enligt bokföringen. Under året har fonden inte redovisat någon avkastning och några beslut om utdelningar har inte förekommit.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar utöver de under 3.1 och 3.3 angivna.

3.3.2. Willy Landsbergs stiftelse

Stiftelsens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2014-12-31 till 520 448 kr. Årets avkastning uppgår till 2 598 kr. Under året har utdelning gjorts med 2 598 kr. Landstingsstyrelsen är förvaltare för stiftelsen och ansvarar därmed för förvaltningen av stiftelsen. Landstingsstyrelsen har lämnat delegation till landstingsstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut om utdelning från denna stiftelse. Något formellt beslut om utdelning har inte fattats av vare sig landstingsstyrelsen eller landstingsstyrelsens arbetsutskott för utdelningar under 2014, utan beslut om utdelning har fattats på tjänstemannanivå. Detta innebär att landstingsstyrelsen har brutit i sina egna rutiner. Besluten innebär enligt vår bedömning inte att man brutit mot förordnandet och att någon skadeståndssituation därmed skulle föreligga.

Landstingsstyrelsen bör i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar utöver de under 3.1 och 3.3 angivna.

3.3.3. Samfond för bidrag till patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus

Stiftelsens tillgångar uppgår till 207 243 kr på balansdagen 2014-12-31. Årets avkastning är 1 032 kr och ur fonden har 1 030 kr utdelats. Landstingsstyrelsen är förvaltare för stiftelsen och ansvarar därmed för förvaltningen av stiftelsen. Landstingsstyrelsen har lämnat delegation till landstingsstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut om utdelning från denna stiftelse. Något formellt beslut om utdelning har inte fattats av vare sig landstingsstyrelsen eller landstingsstyrelsens arbetsutskott för utdelningar under 2014, utan beslut om utdelning har fattats på tjänstemannanivå. Detta innebär att landstingsstyrelsen har brutit i sina egna rutiner. Besluten innebär enligt vår bedömning inte att man brutit mot förordnandet och att någon skadeståndssituation därmed skulle föreligga.

Landstingsstyrelsen bör i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar utöver de under 3.1 och 3.3 angivna.

3.3.4. Stiftelsen Häradshövding Herman Rogbergs Minnesfond

Stiftelsens tillgångar uppgår per 2014-12-31 till 2 479 kr. Årets avkastning uppgår till 12 kronor och någon utdelning har inte gjorts under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar utöver de under 3.1 och 3.3 angivna.

3.3.5. Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisångsfond

Stiftelsens tillgångar uppgår till 90 191 kr per 2014-12-31 och årets avkastning uppgår till 262 kr. Under året 14 300 kr utdelats. Landstingsstyrelsen är förvaltare för stiftelsen och ansvarar därmed för förvaltningen av stiftelsen. Landstingsstyrelsen har lämnat delegation till landstingsstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut om utdelning från denna stiftelse. Något formellt beslut om utdelning har inte fattats av vare sig landstingsstyrelsen eller landstingsstyrelsens arbetsutskott för utdelningar under 2014, utan beslut om utdelning har fattats på tjänstemannanivå. Detta innebär att landstingsstyrelsen har brutit i sina egna rutiner. Besluten innebär enligt vår bedömning inte att man brutit mot förordnandet och att någon skadeståndssituation därmed skulle föreligga.

Landstingsstyrelsen bör i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar utöver de under 3.1 och 3.3 angivna.

3.3.6. Rektor David Jacobssons minnesfond

På balansdagen uppgår likvida tillgångar enligt bokföringen för fonden till 0 kr. Årets avkastning uppgår även den till 0 kr. Folkhögskolans styrelse är förvaltare för stiftelsen.

Stiftelsen har avslutats under 2014 enligt beslut från Länsstyrelsen och utbetalning av de resterande 1 500 kr har gått till en odlingsgrupp, allt enligt donatorns önskemål.

lakttagelser och bedömningar

Vår bedömning är att förvaltaren har avslutat fonden på ett korrekt sätt och följt donatorns önskemål.

4. Bedömning

Nedan redovisas vår bedömning utifrån uppställda revisionsfrågor samt de synpunkter och rekommendationer som framkommit vid granskningen.

4.1. Bedömning revisionsfrågor

Fråga 1 Har förvaltaren upprättat en årsredovisning alternativt sammanställning för var och en av stiftelserna och fonderna i enlighet med vad stiftelselagen föreskriver?

Ja.

Fråga 2 Uppfyller verifikat de krav som Bokföringslagen ställer (gäller för bokföringsskyldiga stiftelser) respektive vad som följer av god redovisningssed för övriga (räkenskaper över in- och utbetalningar för ej bokföringsskyldiga stiftelser)?

Ja.

Fråga 3 Vilken avkastning har stiftelserna och fonderna haft för året och över den senaste femårsperioden?

Avkastningen varierar under 2014 mellan 0-0,5 %. Se tabell 1 och 2. Vid vår granskning har vi noterat att avkastningen för alla dessa stiftelser och fonder är mycket låg även detta år. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse/fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten.

Fråga 4 Har någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel beslutats under året?

Ja, för Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond och Willy Landsbergs stiftelse.

Fråga 5 Finns dokumenterade beslut till utdelade belopp?

För Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond och Willy Landsbergs stiftelse är landstingsstyrelsen förvaltare och ansvarar därmed för den löpande förvaltningen av stiftelsen. Landstingsstyrelsen har lämnat delegation till landstingsstyrelsens arbetsutskott att fatta beslut om utdelning från denna stiftelse. Något formellt beslut om utdelning har inte fattats av vare sig landstingsstyrelsen eller landstingsstyrelsens arbetsutskott för utdelningar under 2014, utan beslut om utdelning har fattats på tjänstemannanivå. Detta innebär att landstingsstyrelsen har brutit i sina egna rutiner. Beslutet innebär enligt vår bedömning inte att man brutit mot förordnandet och att någon skadeståndssituation därmed skulle föreligga.

Landstingsstyrelsen bör i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

Fråga 6 Har utdelningen gjorts i enlighet med stiftelsernas stadgar?

Vår bedömning är att där utdelning har beslutats under 2014 har dessa följt stadgarna.

Fråga 7 Har förvaltaren säkerställt att tillräcklig utdelning av avkastningen gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?

Vi kan konstatera att Stiftelsen Häradshövding Herman Rogbergs Minnesfond och Willy Landsbergs stiftelse har delat ut för lite den senaste femårsperioden för att uppfylla kravet (se tabell 2)

Vi vill återigen uppmärksamma på att det för flertalet av granskade stiftelser föreligger en skattefrihet (förutsatt att ändamålet fullföljs) enbart under förutsättning att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år.

Fråga 8 Följer förvaltaren stiftelselagen i sin förvaltning av stiftelserna?

Ja, förutom vad som föreskrivs angående att varje stiftelse ska föra sina egna räkenskaper samt att förmögenheten ska vara placerad på ett godtagbart sätt.

- ▶ Tärnaby Skidhemsfond: Beträffande den löpande redovisningen anser vi att stiftelsen inte har någon egen redovisning, vilket strider mot vad Stiftelselagen och Bokföringslagen föreskriver.
- ▶ Ej bokföringsskyldiga stiftelser: Beträffande räkenskaper som ska föras över in- och utbetalningar under räkenskapsåret bokförs dessa i landstingets affärssystem, där alla fonder ligger under en gemensam basenhet, skild från landstingets redovisning. Fonderna delas upp på olika kostnadsställen. Således är det en definitionsfråga beroende på hur ordalydelsen egen redovisnings ska tolkas samt om det olika enheter som finns i Agresso är att tolka som egna enheter. Vår bedömning är att någon egen redovisning inte förekommer, då den aktuella basenheten delas med flera stiftelser.

Fråga 9 Har årsredovisningar eller sammanställningar undertecknats av förvaltaren?

Vid rapportens avlämnande har dessa påtecknats.

Fråga 10 Övriga iakttagelser som är väsentliga för bedömningen av förvaltning och ansvarsfrihet.

Inga övriga iakttagelser har gjorts.

4.2. Våra rekommendationer

Efter utförd granskning har vi följande rekommendationer/förslag till förbättringsåtgärder:

- ▶ Vid vår granskning har vi noterat att avkastningen för alla dessa stiftelser och fonder är mycket låg. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse/fond, vilket för flertalet av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. Under året har en placeringspolicy fastställts av förvaltaren för respektive stiftelse/fond. Det är av vikt att denna tillämpas såväl avseende placering som rapportering och uppföljning. Den bör även uppdateras regelbundet. En effektivare förvaltning skulle även kunna åstadkommas genom en samförvaltning av stiftelsernas medel.
- ▶ Vi vill också uppmärksamma på att det för flertalet av granskade stiftelser föreligger en skattefrihet (förutsatt att ändamålet fullföljs) enbart under förutsättning att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år. Vi rekommende-

rar att förvaltaren tillser att en förteckning liknande Tabell 2 ovan upprättas och att kravet uppfylls.

- ▶ Vår rekommendation beträffande synpunkten att räkenskaper ska föras över in- och utbetalningar, är att transaktioner för varje stiftelse bokförs för sig i ett redovisningsprogram. På så sätt kan förvaltaren ta fram en förteckning över tillgångar och skulder respektive en förteckning över in- och utbetalningar vid varje tillfälle för varje stiftelse.
- ▶ Vad gäller Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS, Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisångsfond och Willy Landsbergs stiftelse bör landstingsstyrelsen i efterhand bekräfta att dessa beslut är korrekta genom ett formellt protokollsfört beslut och i framtiden följa sina egna rutiner.

Umeå den 11 mars 2015

Malin Westerberg Blom
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Lina Reinholdt

Källförteckning

Stiftelselagen
Bokföringslagen
Gemensam huvudbok ur Agresso för alla stiftelser (indelat på kostnadsställen)
Årsredovisning Tärnaby Skidhemsfond
Resultat- och balansräkning Tärnaby Skidhemsfond
Verifikationer Tärnaby Skidhemsfond
Sammanställningar
Protokoll

Översikt svar på revisionsfrågor per stiftelse/fond

Bilaga 2

Revisionsfråga	Samfond	Rogbergs	Marklunds	Landsbergs	Tärnaby Skidhemsfond	Kempefondens slöjdlinje	Jacobssons
Har förvaltaren upprättat en årsredovisning (ÅR) / sammanställning(S) i enlighet med Stiftelselagen?	Ja (S)	Ja (S)	Ja (S)	Ja (S)	Ja (ÅR)	Ja (S)	Ja (S)
Uppfyller verifikat Bokföringslagens krav (för bokföringsskyldiga stiftelser) respektive vad som följer av god redovisningssed (för övriga)?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vilken avkastning har stiftelserna och fonderna haft för året och över den senaste femårsperioden?	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2	Se tabell 1 o 2
Har någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel beslutats under året?	Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja (avslutad)
Finns dokumenterade beslut till utdelade belopp?	Nej.	Ej tillämpl.	Nej.	Nej.	Ej tillämpl.	Ej tillämpl.	Ja (avslutad)
Har förvaltaren säkerställt att tillräcklig utdelning av avkastningen gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja (avslutad)
Följer förvaltaren stiftelselagen i sin förvaltning av stiftelserna?	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet	Nej. inte egna räkenskaper & placering av förmögenhet
Har årsredovisningar eller sammanställningar undertecknats av förvaltaren?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Övriga iakttagelser som är väsentliga för bedömningen av förvaltning och ansvarsfrihet.							